

کتاب زندگی «۹»

نویسنده

www.ketab

مقدمه

کاروان علم و دانش در حرکت است و هر روز با سرعتی روزافزون منازل بین را یک به یک پشت سر می‌گذارد. این کاروان در هر منزل بهر می‌ماند و استاوردی را از آن خود کرده و به جوامع بشری ارزانی می‌دارد، تا اینای بشر به پشتوانه آن، هر دم آسودگی بیشتری تجربه کنند.

امروز به مدد فناوری‌های نوین و اعجاب برانگیز فاصله‌ها حذف، سختی‌ها آسان، زحمت‌ها اندک و ناهمواری‌ها هموار گشته است. در طرفه العینی می‌توان از هر نقطه دنیا خبر گرفت، در کوتاه‌ترین زمان

می‌توان به دورترین جای گره زمین سفر کرد، در اعماق اقیانوس‌ها فرو رفت، به آسمان‌ها سرک کشید، اخوراکی‌ها و پوشاک متنوع بی‌شمار بهره گرفت، بهترین خانه‌ها نشست، سوار بر پر سرعت‌ترین شیک‌ترین وسایل نقلیه شد و... چیزهایی که حتی به خواب پیشینیان ما هم نمی‌آمد.

آب، نان و وسایل معیشت دیگر نسبت به گذشته به سهولت بیشتری قابل دسترس است اما با این حال و با ورود ارتقای سطح زندگی‌ها، گزارشی مستند، تحقیقی و آماری که از حواص مختلف (از جمله ایران) در رسانه‌ها منتشر می‌شود حکایت از بروز مشکل بزرگ دیگری بر سر راه انسان‌ها دارد و آن از دست رفتن آرامش در قبال به دست آوردن آسایش است. بی‌سختی و سختی و محنت کاهش یافته اما استرس و اضطراب و نگرانی رو به افزایش گذاشته است. بهره‌مندی‌ها و برابری‌ها افزایش، اما گذشت و بخشش اندک شده است. معاملات و داد و ستد رونق گرفته اما صداقت و امانت و راستی از سکه افتاده است. سفره‌ها رنگین، اما برادری‌ها و دوستی‌ها کمرنگ و کم فروغ شده است. سفره‌های تفریحی و گردش‌ها متراکم گشته اما دل‌ها از آرامش و اطمینان خالی شده‌اند و قفل‌ها محکم، اما سرقت‌ها

بیشتر، نظارت‌ها افزایش اما جنایت‌ها کاهش نیافته است.

راستی علت چیست و راز این مهم در کجا نهفته است؟ برای آن که آسایش و آرامش در کنار یکدیگر رونق تجارت و اقتصاد توأم با صدق و درستی و امانت، و پیرنگی سفره‌ها و برادری‌ها با هم باشد و سفت شدن زانو به سست شدن پای جرم و جنایت بیانجامد چه باید کرد؟ کلید حل این مشکلات در کجاست؟ پاسخ این است؛ روی آوردن به «مکارم اخلاق» یعنی درست همان چیزی که رسالت مآی‌امی اسلام (ص) برای اتمام و اکمال آن برانگیخته شد. نوه‌ای که تأمین کننده تمام نیازهای معنوی بشریت است و آدمی با اتصاف به آن می‌تواند فرشته خویی را تجربه کرده، گریه‌ای از بهشت را بر زمین خاکی پایه گذارد.

مکارم اخلاق، آموزه‌ای است که سرچشمه‌اش روح الهی پیوند خورده و شاخه‌هایش به تجارب بشریت در تمامی طول تاریخ. مکارم اخلاق قاعده و قانون محکم و مطمئنی است برای زندگی مسالمت‌آمیز و بی‌دغدغه انسان‌ها در کنار یکدیگر. مکارم اخلاق بهترین ضمانت است برای پیشگیری از انحراف و گمراهی پیر و جوان.

و بزرگ‌ترین سد است در برابر ویرانی و فروپاشی خانواده. پس باید به آنها تمسك جست و دل و جان را به آنها عجین کرد؛ نیکی، بخشش، راستی، امانت‌داری، صبر، گذشت، وفاداری، صله رحم و... دواي دردهای جوامع امروزی است که هر کس در حد بضاعت خویش در ترویج و توسعه آن وظیفه‌مند و مسئول است، و در این میان وظیفه نخبگان و فرهیختگان بیشتر و بیشتر.

نمونه مقابل این وضعیت تلاش برای زدودن رذایل اخلاقی از زندگی فردی و جمعی است.

مسئله‌ای همچون دروغ، غیبت، حسد، ریا، غرور و... مهم‌ترین سد و مانع بر سر رشد و تکامل اخلاق بشر محسوب می‌گردد که طالبان آرامش حقیقی جز از مسیر ترك آنها به هدف نایل نخواهند شد.

موسسه سپیده ماندگار ایرانیان با انتشارات زیبا با اعتقاد به این وظیفه آئینی و ملی و با نیت هرچه بیشتر معارف و آموزه‌های معنوی اقدام به تدوین و انتشار مجموعه نموده تا «کتاب زندگی» در حد خود، به یاری آنانی شتافته باشد که در جستجوی «راه» برای نیل به یک «زندگی سالم و سازنده» اند، که این کتاب جلدی از آن مجموعه است.

باید افزود که راه دیگری برای پرداختن به موضوعات مورد نظر وجود داشت و آن ورود به عرصه تحقیق و تحلیل و پدید آوردن آثاری عالمانه و حجیم درباره هر يك از موضوعات مورد نظر بود. اما نگارنده با علم بر کاستی‌های چنان آثاری، که محبوس شدن در کنج کتابخانه‌ها و دور ماندن از دسترس عامه مردم (به دلیل مبالغه‌های تمام‌ناشدنی، فرصت‌های اندک و حوصله‌های سنگین) از حمله آنهاست سبک و روشی را برگزید که به واسطه آن خواننده از حداقل وقت حداکثر بهره را بگیرد؛ اختصار و اسباب. با این روش، حتی يك صفحه از کتاب هم به صورت تصادفی باز شود، مستقلاً قابل استفاده است.

در انتخاب منابع نیز وسواس خاصی به خرج داده شد؛ منابعی که نوعاً از دو ویژگی عمده برخوردارند یا متون معتبر دینی‌اند (همچون آیات و احادیث) که مستقیم یا غیرمستقیم به سرچشمه وحی الهی اشاره دارند) و یا مخزن ادب و معرفت فارسی به‌شمار می‌آیند تا چه قبول افتد و چه در نظر آید.